

Viktiga vägval för framtidens vård

Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) överlämnar i dag rapporten ”Vägval i vården – en ESO-rapport om skillnader och likheter i Norden” till Finansdepartementet. Rapporten är författad av professor Tor Iversen.

Rapporten analyserar den nordiska hälso- och sjukvården för att identifiera problem och peka på förbättringsmöjligheter. Centrala problem som tas upp är vårdens offentliga finansiering, sjukvårdens ransonering, regleringen av patientströmmar mellan primär- och specialistvård och samordningen av olika vårdformer för patienter med kroniska sjukdomar.

I rapporten konstateras bl.a. att:

- Öppna prioriteringar kommer framöver att bli mer konfliktfyllda både för vårdpersonalen som ska hantera dem i praktiken och för politikerna som ska utforma riktlinjer. Systematiska försök med olika former av öppna prioriteringar kan underlätta etableringen av system med bred legitimitet. Differentierade patientavgifter kan komplettera öppna prioriteringar.
- Det är viktigt att hitta mekanismer för att omvandla privat betalningsvilja för hälsa till faktisk betalningsvilja för kollektivt finansierad vård. En separat vårdskatt kan stärka sambandet mellan vårdtjänsternas finansiering och utbud. En tydlig koppling mellan skatten och vården skapar större förståelse för sambanden.
- Det saknas kunskap om orsakerna till skillnader i resultat och produktivitet mellan länderna. Om systemet för öppna jämförelser mellan landsting kan vidgas till jämförelser mellan länderna förbättras kunskapsläget. Det underlättar också för bedömningar av om belöningar ska kopplas till prestationer vid enskilda sjukhus.

För frågor om rapporten kontakta författaren, Tor Iversen, tel. +47 48 12 74 32, eller tor.iversen@medisin.uio.no.

För ytterligare information om ESO:s verksamhet, kontakta kanslichef Mikael Åsell, tel. 08-405 19 64, eller besök expertgruppens hemsida www.eso.expertgrupp.se.

Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) är en kommitté under Finansdepartementet, med uppdrag att självständigt bidra till att bredda underlaget för framtida samhällsekonomiska och finanspolitiska avgöranden. ESO tar fram analyser och policyrekommendationer som baseras på aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Arbetet bedrivs huvudsakligen genom att forskare och institutioner får i uppdrag att genomföra kvalificerade studier. Undersökningar utförs även i egen regi. ESO beslutar självständigt vilka ämnen som ska behandlas och vilka rapporter som ska publiceras.